

Proč se Česká republika nepřipojila k iniciativě na dodávky systému Patriot Ukrajině

1. Iniciativa Patriot a koalice ochotných

V polovině července představili americký prezident Donald Trump a generální tajemník NATO Mark Rutte [plán](#), podle kterého budou spojenci nakupovat moderní americké zbraně (včetně protivzdušných systémů Patriot) a financovat jejich rychlé dodání Ukrajině. Do této iniciativy se zapojilo několik států tzv. *koalice ochotných* – tedy skupiny více než 30 zemí, které od roku 2022 dobrovolně poskytují vojenskou pomoc napadené Ukrajině. Mezi účastníky financování amerických systémů jsou například Německo, Velká Británie, Finsko, Dánsko, Švédsko, Norsko, Nizozemsko či Kanada. Německo ve spolupráci s USA chystá [společnou dodávku](#) dvou systémů Patriot pro Ukrajinu s náklady kolem 2 miliard eur, které Berlín uhradí. Podle Trumpa se mají první Patriots a další vybavení objevit na Ukrajině během několika dnů. Ukrajinské vedení zdůrazňuje, že systémy jako Patriot jsou klíčové – prezident Volodymyr Zelenskij uvedl, že Ukrajina by potřebovala zhruba [50 systémů Patriot](#), zatím ale získala jen dva, z toho jeden od USA a jeden společně od Německa a Nizozemska.

Koalice ochotných není formální aliancí, ale volnou koalici států odhodlaných pomáhat Ukrajině nad rámec běžných závazků. Ne všechny země v této koalici se však nutně zapojují do každé iniciativy společně – jak podotýká poradce české vlády Tomáš Pojar. Každá země se dle Pojara rozhoduje za sebe a některé státy tudíž [pomáhají jiným způsobem](#). **Česká republika** patří do *koalice ochotných*, ovšem k právě vznikající **iniciativě k dodání systémů Patriot** se rozhodla **nepřipojit**. Důvodem přitom není neochota podporovat Ukrajinu, ale spíše odlišné priority a možnosti české strany.

2. Důvody české neúčasti: přednost má munice a výcvik

Premiér Petr Fiala oznámil, že Česko se nyní nepřipojí k nákupu amerických zbraní pro Ukrajinu a [soustředí se raději na jiné způsoby pomoci](#). Doslova [uvedl](#): „Česká republika se soustředí na jiné projekty a cesty, jak Ukrajině pomoci, například skrze muniční iniciati-

vu. Proto v tuto chvíli neuvažujeme o tom, že bychom se připojili k tomuto projektu." Tento postoj rozvedl i zmiňovaný vládní poradce Tomáš Pojar. Česko dle něj momentálně nehodlá vyčleňovat finance na nákup amerických systémů Patriot, protože **upřednostňuje investice do domácího obranného průmyslu a pokračování tzv. české muniční iniciativy**. Pokud by vláda uvolnila další prostředky na obranu, Pojar naznačil, že by měly zůstat v české ekonomice, tedy putovat domácím výrobcům munice a zbraní.

Dalším praktickým důvodem je, že **Česko momentálně nemá vlastní zastaralé systémy protivzdušné obrany, které by mohlo odevzdat Ukrajině výměnou za nově nakoupené Patrioty**. Některé větší státy (Německo, USA) či sousedé jako Polsko takto modernizují svou výzbroj – získávají nové západní systémy a sovětské pošlou na Ukrajinu. „V tuto chvíli nemáme techniku, kterou bychom mohli těmito zamýšlenými zbraněmi nahradit. Není to otázka přímo na Česko,“ vysvětlil Pojar. Česká armáda již v minulém roce prošla výraznou modernizací – například obdržela americké vrtulníky a německé tanky Leopard výměnou za vyřazenou sovětskou techniku, kterou obratem předala Ukrajině. V současnosti však české sklady nedisponují většími protiletectkými komplexy, jež by šlo postoupit Kyjevu. Zapojení do nákupu Patriotů by tedy znamenalo **vydat miliardy korun na systém, který by Česko samo nevyužilo**, a přenechat jeho provoz spojencům na Ukrajině. Taková investice má pro Česko menší smysl než podpora oblastí, kde může přispět efektivněji.

Česká strategie pomoci se proto zaměřuje hlavně na dodávky munice a výcvik ukrajinských vojáků. Vláda se netají obavou, aby přesun pozornosti a peněz ostatních zemí k financování drahých systémů protivzdušné obrany neoslabil tolik potřebné dodávky dělostřelecké munice. Česká strana dala v koordinaci s ukrajinskými partnery najevo, že hodlá udržet intenzitu muniční podpory. Ukrajina sama zdůrazňuje, že pro úspěch ve válce nutně potřebuje jak moderní protivzdušnou obranu, tak ohromné množství munice pro vedení ofenzivy. ČR již od loňska stojí v čele tzv. české muniční iniciativy a považuje ji za svůj prioritní příspěvek k obraně Ukrajiny. Kromě toho se Česko nově zapojilo také do **mezinárodní letecké aliance zaměřené na výcvik ukrajinských pilotů** na moderních letounech (F-16 apod.). Všechny tyto kroky činí

česká vláda v úzké spolupráci se spojenci a zdůrazňuje, že žádné aktivity nedělá osamoceně nebo mimo alianční rámec.

Postoj české vlády tedy není výrazem neochoty pomáhat, ale snahou smysluplně zacílit omezené zdroje. Kabinet Petra Fialy (ODS) se tímto přístupem snaží udržet rovnováhu v celkové pomoci. I bez přímé účasti na nákupu Patriotů nadále plní závazky *koalice ochotných* a souběžně posiluje vlastní obranné schopnosti.

3. Dosavadní příspěvek Česka k obraně Ukrajiny

Rozhodnutí nepodílet se na „Patriot“ projektu znamená, že by Česko v podpoře Ukrajiny zaostávalo, ba právě naopak. Česká republika patří dlouhodobě mezi nejaktivnější podporovatele Ukrajiny a své úsilí směřuje do jiných klíčových oblastí. Podle ministryně obrany Jany Černochové dodala česká armáda a domácí zbrojní průmysl od začátku války **přes 1600 kusů vojenské techniky a miliony kusů munice**. Mezi významné darované položky patřily např. tanky (modernizované T-72), bojová vozidla pěchoty, houfnice, protitankové a protiletadlové zbraně či vrtulníky Mi-24. České zbrojovky také ve spolupráci s partnerskými zeměmi vyrábějí další vojenský materiál pro Ukrajinu. Česká republika navíc mnohdy působí jako koordinátor a organizátor dodávek – zapojila se do mezinárodních projektů, v jejichž rámci už byly na Ukrajinu doručeny zbraně a vybavení v hodnotě přes 3 miliardy dolarů. Česká republika tak často funguje jako tranzitní a organizační uzel (např. při opravách a předávání těžké techniky financované spojenci), a tím znásobuje efekt vlastní pomoci.

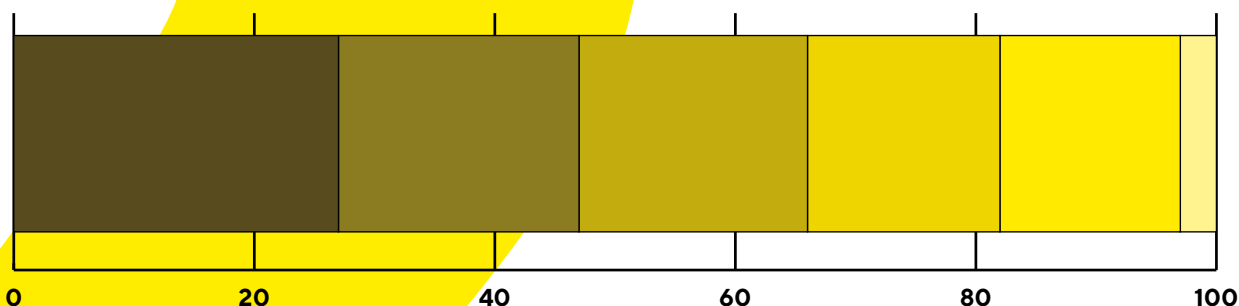
Nemalý je i český vklad do **výcviku ukrajinských vojáků**. Na českém území i v aliančních výcvikových táborech v Polsku prošlo českými výcvikovými programy již **více než 7 000 ukrajinských vojáků**, což představuje zhruba desetinu všech sil vycvičených v rámci výcvikové mise EU. Česká armáda cvičí ukrajinské specialisty například v obsluze západní techniky, v odstraňování

min či v dalších dovednostech potřebných na bojišti. Tento počet se bude dál zvyšovat, zejména s ohledem na zapojení ČR do zmíněné letecké výcvikové koalice pro piloty.

Muniční iniciativa, kterou Česká republika iniciovala a vede, se stala jedním z nejdůležitějších projektů na zajištění munice pro ukrajinskou armádu. Vláda do ní přispěla už **865 milionů** korun a díky těmto prostředkům zprostředkovává nákupy dělostřelecké munice z celého světa. Již v květnu 2025 premiér Fiala oznámil, že jen od začátku roku bylo v rámci **české iniciativy** dodáno kolem **500 000 dělostřeleckých granátů**. Celkově – se započtením dřívějších dodávek – zajišťovala česká iniciativa a partnerské země dodávku více než **3 milionů nábojů** pro ukrajinské dělostřelectvo. Což výrazně pomohlo zmírnit kritický nedostatek munice, kterému Ukrajinci čelili zejména v prvním roce války. (Pro srovnání: zatímco na začátku invaze připadal na každý ukrajinský výstřel deset výstřelů ruských, nyní je to již jen dva ku jedné, mj. i díky zvýšeným dodávkám střeliva z Evropy.) Česká muniční iniciativa se tak stala respektovaným příspěvkem pomoci Ukrajině při obraně vlastní země. I ukrajinská strana hodnotí tuto pomoc velmi pozitivně a Česko je tak vnímáno jako jeden z **nejvěrnějších spojenců** Kyjeva v obranné oblasti.

března 2025 ukazuje, že i po více než tři roky trvajícím konfliktu podporuje postup vlády vůči napadené zemi téměř **polovina občanů** (47 %), zatímco bezmála třetina obyvatel s nimi nesouhlasí (31 %).

Česká republika tedy zůstává pevnou součástí mezinárodní podpory Ukrajiny, i když se neúčastní žádné dílčí iniciativy, jako je právě společný nákup amerických Patriotů. Svou pomoc zkrátka směřuje tam, kde má vzhledem ke svým možnostem největší přínos. Ať už jde o výrobu a dodávky munice, transfery těžké techniky, či intenzivní výcvik ukrajinských vojáků. Tento přístup ocenila nejen ukrajinská vláda, ale i spojenci v NATO a EU, kteří Česko řadí k neaktivnějším a nejspolehlivějším podporovatelům Kyjeva. Důležité přitom je, že cíle iniciativy na posílení protivzdušné obrany Ukrajiny a české priority v dodávkách munice se vzájemně nevylučují, nýbrž doplňují. Ukrajina potřebuje jak Patriots, tak palebnou sílu, a obojí se díky společnému úsilí široké koalice partnerů daří postupně zajišťovat.

Kromě přímé vojenské pomoci **převzala Česká republika také významný díl odpovědnosti za humanitární dopady války**. Od začátku konfliktu na Ukrajině do konce roku 2024 vydalo Česko dočasnou ochranu více než 600 000 lidí. Z unijních zemí je dlouhodobě státem, který hostí **nejvíce ukrajinských uprchlíků** v přepočtu na velikost populace. Všechny tyto vládní kroky mají navíc dlouhodobě podporu větší části společnosti. Výzkum společnosti CVVM z druhé poloviny

